

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Nisi te humilies in prosperis, prospera te humiliabunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

DOMINICA QVARTA
POST PENTECOSTEN.
DE MIRA PETRI PISCATIONE,
HUMILITATE ET AD CHRISTUM
PERFECTA CONVERSIONE.

IN quatuor partes dividi posset Evangelium, sive illius Consideratio.
Prima continet prædicationem Domini factam in Petri navicula.

ET *SEDENS* docebat de navicula turbas.

Quò referri possunt hæc veritates.

Si quid nos revocat à Doctrina Christi, vel ob id maximè recipienda est.

In 1. parte, Feria 6. Hebdom. 2. Post Epiphaniam.

Quò tibi veritates Evangelicæ minus dignæ apparent quæ considerentur, hæc ipso magis sunt considerandæ.

In eadem 1. parte, Dominica 6. post Epiphaniam.

Nisi verbum Dei te convertat, tu pervertes verbum Dei.

In 2. parte, Dominica Sexagesima.

Sedentem in cælo Christum & inde nobis loquentem non audire periculosius est quàm dum in terris loqueretur.

In eadem 2. parte, in Ascensione Domini.

SECUNDA pars cui simul & tertia jungitur, proponit duplicem Petri laborem valde diversum: primus quo multum laboravit, & nihil profus effecit: alter quo parum laboranti multum ei accessit.

PRÆCEPTOR per totam noctem laborantes nihil cepimus, in verbo autem tuo laxabo rete. & cum hoc fecissent, conclusi sunt piscum multitudinem copiosam. De quo duplici labore dictum est copiosè in 1. parte, Sabbato Hebdomadæ 2. post Epiphaniam, & præsertim de primo qui stultus labor dicitur, & quo nisi diligenter advertas, consumeris. De altero autem qui sapientum est labor, quo laxatis ad verbum Christi retibus, id est, ex Christi ductu, obedientia, vel intuitu sua quæque faciunt, quod est facillimum factu ac si usutu uberrimum, posset hæc Sapientis pronuntiarum sententia. *Vir obediens loquetur victoriam*, id est, obedienti cuncta obediunt. Quæ de te suscipies, atque

Prov. 21. in primis Cornelius à lapide Proverbiorum vigesimo primo.

QUARTA & postrema pars, quæ hic potissimum expendenda relinquitur, piscatorum & maximè Petri stuporem, humilitatem & integram conversionem complectitur, ubi certè mirum illud, quod ait Petrus procidens ad genua Domini Iesu, *Exi à me quia homo peccator sum, Domine.* Quid est enim quod se tùm ita demittit, ita peccatorem confitetur, ut se indignum Christi consortio iudicet? Quid peccavit obediendo, cum vel maximè tantum obedientiæ retulit emolumentum? Non peccavit quidem dum obediit, sed dum obedientiæ tam prosperum retulit fructum, forsitan peccasset, nisi se ita demississet.

Quamobrem in prosperis hæc est admodum necessaria humilitas, ne alioquin prospera degenerent in adversa, unde hæc modò consideranda proponitur Veritas:

Nisi te humilies in prosperis, prospera te humiliabunt.

RATIO EST, *Quia nisi te humilies in prosperis, divinam in te iram provocas.*
Sed ira Dei sic provocata provocantem humiliat.

Ergo nisi te humilies in prosperis, prospera te humiliabunt, seu quod idem est, erunt in causa, cur à Domino humilieris & confundaris.

I. PUN-

I. PUNCTUM.

AD hunc Psalmi nonagesimi versum: *Cadent à latere tuo mille, & decem milia à dextris tuis*, Rectè ait S. Bernardus, *Non sine certi ratione Mysterij à sinistris multos, sed multo plures à dextris casuros hostes. Quod videlicet abundantiori malignitate & veloci copiosiore manu, dextris insistere partibus, dextrum laus appetere consueverunt. Quænam sint autem illæ partes, dextræ vel sinistrae, quas sic impetunt adversarii, trifariam explicatur.*

Primo dicuntur esse perfecti & imperfecti, sive ut verbis sancti Bernardi utar, *Spirituales viri & carnales*, Quorum illi longè acrius impugnantur à Dæmone quàm isti, nempe *esca eius electa*.

Secundò non spirituales viros, sed bona spiritalia per dextram intelligi; nec carnales, sed carnalia per sinistram, refert idem sanctus Abbas, ac vehementius nos utgeri ab hostibus animæ docet quàm corporis.

Coll. 6. c. 10. Tertiò denique Cassianus & alij prosperitatem spiritualementem & temporalem in dextris, adversitatem verò in sinistris agnoscunt, & una omnes voce constanter affirmant multo plures prosperitate homines quàm adversitate cadere, ac proinde saluberrimum esse monitum in prosperis, ut quò se ingerunt felicius, eò cautius & modestius admittantur. Nam profectò, *Nisi te in illis humiliter, illate humiliabunt & confundent.*

Cujus quidè veritatis cum plures afferantur rationes, tum multis hæc videtur solidior, quod nisi te humiliter in prosperis, divinam in te concitas iram: habent enim hoc prospera, ut inflent animum nisi humilitate temperentur, Inflatus autem animus in quantis peccet quàm loquendo quàm cogitando, vix dici potest, unde tandem gravissimè offensus Deus, *Elevaverunt cor suum, inquit, & oblitus sum mei. Et rursum, Insanisti in me, & superbia tua ascendit in aures meas.* Itemque sapius de superbo, *Elevatum est cor eius, & factus est contra eum ira.* Unde illud Job aptè huc spectat ex interpretatione sancti Gregorii: *Si vidi solem cum fulgeret & lunam incidentem clarè, & latatum est in abscondito cor meum & osculatus sum manum meam ore meo, quæ est iniquitas maxima & negatio contra Deum: Quasi diceret, si me nimis exaltavi, si nimis exultavi in prosperis, fateor me non par-*

um in me irritasse Deum. Nonne & tu idem fateberis?

II. PUNCTUM.

SED ira Dei sic provocata provocantem humiliat.

Cum enim ira Dei sit punitio irritantis Deum: cumque ordinariè pœna sit proportionata culpæ, & per qua peccat quis, per hæc torqueatur, ut ait Sapiens: hinc fit ut ordinariè superbi pœna sit humiliatio. Dominus cogitavit hoc, inquit Propheta, ut detraheret superbiam omnis gloria, & ad ignominiam deduceret omnes inelytos terra. Rursumque, *Inebriate eum calice ira Domini quia contra Dominum erectus est.* Itemque ibidem. *Ecco ego ad te superbe, dicit Dominus, quia veniet dies tuus, tempus visitationis tue. Cadet superbus & corruet, & non erit qui suscitet eum.* Quod cum adolescens Machabæus superbo prædixisset Antiocho, tum postea quam id verum esset, expertus est, *Tu autem ô scelestè, noli frustra extolliri spebus, nondum enim omnipotentis Dei omnia insipientis judicium effugisti; Et post pauca: Tu verò judicio Dei justus superbia tua pœnas exolues.* Nempe ita humiliatus est, ut conigerit illum impetu euntem de curru cadere, & gravi corporis collisione membra vexari. Itaque qui sibi videbatur etiam fluctibus maris imperare, supra humanum modum superbia repletus, & montium altitudines in statera appendere, nunc humiliatus ad terram in gestatorio portabatur, manifestam Dei virtutem in semetipso contestans, ita ut de corpore impij vermes scaturirent, ac virventia in doloribus carnes eius effluerent; odore etiam illius & fetore, exercitus gravaretur: & qui paulo ante sidera cœli contingere se arbitrabatur, eum nemo poterat propter intolerantiã fetoris portare.

Nonne hoc est humiliari! Et ne putes id tantum cadere in graviores illos blasphemantes & impios, qualis erat Antiochus, audi quid te moneat Sapiens: *Non te extollas in cogitatione animæ tuæ velut taurus, ne forte elidatur virus tua per stultitiam, & folia tua comedat, & fructus tuos perdat, & relinquaris velut lignum aridum in eremo.* Expende singula, & primum illud præcipue quod ait, non te extollas in cogitatione animæ tuæ, quasi diceret, ad iram Dei provocandam, atque ad humiliationis pœnam subeundam sufficit una cordis elatio; nam qui se ita extollit in aliquo scilicet successu, ut vel sibi nimis pal-

palpet, vel se alius præferat, vel se paulo magnificentius prædicatum lætetur, tùm permittente Deo, reflabit oppositus ventus, & sinistri aliquid accidet, quo confundetur & humiliabitur. Priusquam humiliarer, ego deliqui. Tunc illud saltem agnoscis?

Ps. 118.

III. PUNCTUM.

NIS ergo te humiliet in prosperis, prospera te humiliabunt: Prospera Deum irrabunt qui te confundet & humiliabit. *Conuersi sunt, inquit, ad irritandum me, Ergo & ego faciam in furore. Non parcat oculus meus nec miserebor. Certè nihil ad confusionem & humiliationem acius viro præsertim Religioso, vel Sacerdoti, vel spiritalem vitam profitenti, quàm peccatum illud quod ne nominari quidem vellet Apostolus: At verò illud est præcipuè in quo elatos labi permittit Deus quos humiliat. Multis, inquit sanctus Gregorius, sape superbia luxuria seminarium fuit, quia dum eos spiritus in altum erexit, caro in infimis morsit. Hi enim prius secretò eleuantur, sed postmodum publicè corruunt, quia dum occultis intumescunt motibus cordis, apertis cadunt lapsibus corporis. Sic sic elati fuerant iusta retributione feriantur, ut quia superbiendo se hominibus præferunt: luxuriando usque ad iumentorum similitudinem devolvuntur. Et post allatum eorum exemplum, quos, ut refert Apostolus, Tradidit Deus in desideria cordis sui, in immunditiam. Sic pergit: Curandum itaque est, & omni custodia mens a superbia timore seruanda; non enim ante oculos Dei vacua trasvolant cogitationes nostra, & nulla momenta temporis per animum transeunt sine statu retributionis. Intus ergo videt Deus quod mentem eleuat, & idcirco permittit foris inualescere quod deponat Intus prius extollitur, quod foris postmodum luxuria corruptione feriatur. Occultam videlicet culpam sequitur, aperta percussio, ut malis exterioribus interiora puniantur, & cor publicè corruat quod latenter tumebat. Hinc quippe per Osea contra Israelitas dicitur, Spiritus fornicationis in medio eorum, & Dominum non cognouerunt: qui ut ostenderet quod causa libidinis ex culpa prorumperet elationis, mox subditis dicens, & respondet arrogantiæ Israel in faciem ejus: ac si diceret, culpa qua per elationem mentis in occulto latuit, per carnis luxuriam in aperto respondit.*

Sic S. Augustinus apertè ad rem nostram ubi multa de peccato Davidis. Admonemur, inquit, In Ps. 50. tali exemplo, non se quemquam debere extollere in

prosperis rebus. Multi res aduersas timent, res prosperas non timent. Periculosior est res prospera animo quam aduersa corpori: prius corrumpit prospera, ut inuenias quod frangat aduersa. Fratres mei aduersus felicitatem acius vigilandum est, propterea videte quemadmodum eloquium Dei in nostra felicitate tollat nobis securitatem: seruite inquit Domino in timore, & exultate ei cum tremore. In exultatione ut gratias agamus, in tremore ne cadamus. Hoc peccatum non fecit David cum persecutorè Saulèm pateretur quando David sanctus Saulèm inimicum patiebatur, quando illius persecutionibus agitabatur, quando per diuersa fugiebat ne in manus ejus incideret, non concupiscebat alienam, non adulterata uxore occidit virum. Erat in infirmitate tribulationis sua tanto in Deum intentior quàm inferior videbatur. Quod & alibi repetit ad hunc Psalmi versum, Jucundetur cor meum, ut timeat nomen tuum, DANDO, inquit, timorem non nos faciat malè exultare, & recedere de via. Quidquid prosperum vniuit, magis metuendum est. Quidquid etiam prosperum est secundum Christum, & germanam Charitatem Christi, exultatio illa non nos faciat securos, sed ita jucundetur cor nostrum ut timeat nomen Domini, ne aliunde jucundetur, aliunde feriatur.

Denique illud est quod ait Sapiens: Memento ira in die consummationis, & tempus retributionis in conuersatione faciei. Memento paupertatis in tempore abundantia, & necessitatum paupertatis in die diuitiarum. Amane usque ad vespem immutabitur tempus, & hac omnia citata in oculis Dei. Id est, à prosperitate ad aduersitatem, & ab elatione ad humiliationem, modicum interest temporis; statim unum ex alio sequitur; si te in prosperis mane eleues, te ipsa prospera vespere depriment: unde & consequenter concludit: Homo sapiens in omnibus metuet, & in diebus delictorum atteret ab inertia. Hi sunt videlicet dies delictorum qui sunt prosperi nisi attendatur ab inertia, quia si fuerit inertis animus, id est, sibi relictus, eriget in superbiam & à superbia deprimetur. Eleuatum est cor tuum in decore tuo: perdidisti Sapienciam tuam in decore tuo: in terram projecit te: producam ignem de medio tui qui comedat te, & dabo te in cinerem super terram in conspectu omnium videntium te. Certè si hæc non paves, stupendæ signum est superbiæ.

Vide S. Gregorium, tertia parte Pastoralis, admonitione 27. Vide & in I parte, Dominica 4. post Epiphaniam, ubi navis Petri periclitatur; & ubi hæc Veritas exhibetur:

Peregrini-

Ezech. 8.

Ephes. 5.

26. Mor.

c. 12. in 33.

Iob.

Rom. 1.

Ps. 86.

Ecclesi. 8.

Ezechiel

Peregrinantis in corpore animæ majus est periculum, quam periclitantis in navi corporis.

In 2. item parte, Dominica 2. Quadragesimæ: & Feria 2. Hebdomadæ 2. post Pascha.

Sicut vinum novum, sic novus honor maximè temperandus.

Nec non in 4. parte, tota Pent. Hebdom. 22. post Pencecosten. DENIQUE quod relicto omnibus sequuntur Apostoli Dominum, aptè huc revocari potest quæ in 1. parte, Feria 3. Hebdomadæ secundæ Veritas declaratur.

Magis tenemur omnes, affectu nostra relinquere, quam effectû Apostoli.

FERIA SECUNDA. DE SEPTIMA BEATITVDINE, QUAE EST PACIFICATIO.

Beatipacifici. Matth. 5.

RATIO EST: Quia Beati sunt illi, qui filii Dei vocabuntur.

Sed pacifici vocabuntur filii Dei.

Ergo & illi Beati: ac talis in pace beatitudo summopere conquirenda.

I. PUNCTUM.

AD duas proximè præcedentes aptè adjungitur hæc septima Beatitudo, quod videlicet non sit satis proximum sibi, aut se Deo reconciliare, quod sit per misericordiam & munditiem cordis: sed ad majorem perfectionem oportet etiam alios & inter se, & cum Deo pacificare, quod est proprium hujus septimæ Beatitudinis.

Tanta est autem ejus excellentia & sublimitas, ut qui sunt pacifici, sint etiam singulari quodam modo vocandi filii Dei, id est tales futuri sint hoc ipso quo erunt pacifici, nam vocari perinde est atque esse, cum apud Deum qui novit omnia prout vera sunt, non sit aliud esse & dici, sicut apud homines qui dicunt malum bonum & bonum malum.

Quomodo verò id fiat ut Pacifici revera sint filii Dei, & quomodo inde Beati ex hac vita, hoc est modò attentius perferendum: ac primò illud quàm verè beati sint qui sunt singulariter filii Dei. Hoc enim perinde est ac singulariter spectare ad Deum, hoc est singulariter ab eo esse, ab eo diligi, ab eo enutriti, foveri promoveri & omnium denique beneficiorum fieri participem, quæ à tali Patre redundant in fi-

lios. *Ipsam elegi mihi in filium, & ego ero ei in Patrem: dixit Deus Davidi de Salomone filio, ut sic exprimeret, quidquid dici & cogitari posset bonitatis & beneficentiæ divinitus effundendæ in Salomonem. Nam cum omne bonum sit vel honestum, vel utile vel delectabile, quid honestius aut nobilius: quid utilius & delectabilius quàm sic Deum diligere sicut filius diligit Patrem; aut sic à Deo diligi & foveri sicut à Patre Filius diligitur & fovetur? Hic est filius meus dilectus in quo mihi bene complacui, dicebat Pater de unigenito Filio suo, quod quidem filio tam gratum erat & gloriosum, ut hoc uno gloriaretur & exultaret.*

1. Par. 28.

Matth. 17.

Sic certè sanctus Petrus ex his, ait, verbis Christum Dominum suam potissimum accepisse gloriam. *Accipiens, inquit, à Deo Patre honorem & gloriam voce delapsa ad eum hujusmodi à magnifica gloria: hic est filius meus dilectus in quo mihi complacui, ipsum audite. Et hanc vocem nos audivimus de celo allatam, cum essemus cum ipso in monte sancto. Unde si cuivis hominum hæc communicetur gratia, ut singulari quodam modo dicatur filius Dei, nonne dicitur quidquid dici potest ad statuendam in terris beatitudinem magnificentius? O quàm profusa Christi bonitas, quæ se in tam indignos effundit, ut nec ipsi velint eam accipere!*

2. Pet. 1.

II. PUNCTUM.

SED pacifici vocabuntur filii Dei, Triplex est horum genus; sunt enim qui

M 3

qui